

Науковий реферат статті Васюткіної Н. В.

"Формування системи управління сталим розвитком підприємства"

Визначено складові системи управління сталим розвитком підприємства. Формування системи управління сталим розвитком підприємства відбувається за рахунок двох підсистем: стратегічного і корпоративного управління. Зовнішньо орієнтована підсистема стратегічного управління спрямована на узгодження зі сформованими умовами навколишнього середовища ключових внутрішніх настанов підприємства – місії як генерального вектора його розвитку у зовнішньому оточенні та ієрархічно структурованої і підпорядкованої їй системи цілей підприємства, які одночасно виступають як у ролі орієнтирів для здійснення фінансово-господарської діяльності підприємства, так і в ролі критеріїв/індикаторів її результативності. Основними об'єктами, які перебувають у силовому полі впливу підсистеми стратегічного управління, виступають місія підприємства, ієрархія його ключових цілей/результатів діяльності та елементи зовнішнього середовища. Інструментом узгодження на рівні стратегічного управління виступає набір стратегій, а саме корпоративних, конкурентних, продуктово-ринкових, функціональних, стратегій зростання тощо, які сприятимуть досягненню поставленої перед підприємством мети оптимальним чином.

Внутрішньо орієнтована підсистема корпоративного управління, націлена на створення і приведення в дію механізму узгодженого спрямування наявних ресурсів і компетенцій на досягнення поставлених цілей та забезпечення необхідних результатів діяльності на всіх рівнях ієрархії потенціалу розвитку підприємства – матеріальному, енергетичному та інформаційному. Об'єктами, які перебувають у силовому полі впливу підсистеми корпоративного управління підприємством, виступають його окремі внутрішні настанови – ресурси і компетенції. У якості інструментів узгодження ресурсів і компетенцій з цілями та очікуваними результатами діяльності сучасних підприємств виступають: система внутрішньо корпоративного планування діяльності (наприклад, на основі концепції BSC); організаційна структура підприємства із розподілом прав, відповідальності та повноважень; бізнес-модель підприємства та сукупність його основних і допоміжних бізнес-процесів; підсистема бюджетів підприємства; підсистема календарного планування і реалізації планових заходів.

Система стратегічного управління формує верхній, зовнішньо орієнтований рівень управлінської ієрархії підприємства, а система корпоративного управління створює нижній, внутрішньо орієнтований рівень управлінської ієрархії. Сталий розвиток підприємства стає можливим завдяки узгодженню зовнішнього і внутрішнього рівнів управлінської ієрархії, яке відбувається на рівні формування цілей діяльності підприємства та визначення необхідних для їх досягнення ресурсів і компетенцій.

Повна взаємоузгодженість усіх зв'язків, які вибудовуються в системі, забезпечується за рахунок функціонування підсистем інформаційного забезпечення та контрольно-адаптаційної підсистеми. Безпосередньо стійкість, сталість, безперервність розвитку спостерігаються в рамках виділених підсистем, за рахунок взаємодії яких відбувається формування підсистеми динамічного управління потенціалом розвитку.

Література: 1. Афанасьев Н. В. Управление развитием предприятия : монография / Н. В. Афанасьев, В. Д. Рогожин, В. И. Рудыка. – Х. : Изд. дом "ИНЖЭК", 2003. – 184 с. 2. Василенко А. В. Менеджмент устойчивого развития предприятий : монография / А. В. Василенко. – К. : Центр учебной литературы, 2005. – 648 с. 3. Вартанова В. О. Суть і види стратегічної компетенції підприємства / В. О. Вартанова // Економіка розвитку. – 2010. – № 3. – С. 76–78. 4. Пономаренко В. С. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи : монографія / В. С. Пономаренко, М. О. Кизим, О. М. Тридід. – Х. : Видавничий дім "ИНЖЕК", 2003. – 328 с. 5. Стратегічне управління організаційними перетвореннями на промислових підприємствах : наукове видання / В. С. Пономаренко, А. М. Золотарьов, О. М. Ястремська та ін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2005. – 452 с. 6. Тридід О. М. Організаційно-економічний механізм стратегічного розвитку підприємства : монографія / О. М. Тридід. – Х. : Вид. ХДЕУ, 2002. – 364 с. 7. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи : навч. посіб. / С. М. Ілляшенко. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2003. – 278 с. 8. Раєвнева О. В. Механізми управління розвитком підприємства в умовах трансформаційної економіки : автореф. дис. ... докт. екон. наук : спец. 08.00.04 " Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)" / О. В. Раєвнева. – Х., 2007. – 36 с. 9. Математические модели трансформационной экономики : учеб. пособ. / Т. С. Клебанова, Е. В. Раєвнева, К. А. Стрижиченко и др. – [2-е изд.]. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2006. – 280 с. 10. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф. – М. : Экономика, 1989. – 519 с. 11. Герасимчук В. Г. Развитие предприятия : диагностика, стратегия, эффективность / В. Г. Герасимчук. – К. : Вища школа, 1995. – 167 с. 12. Круглов М. И. Стратегическое управление компанией : учебник для вузов / М. И. Круглов. – М. : Русская Деловая Литература, 1998. – 464 с. 13. Минцберг Г. Школы стратегий / Г. Минцберг, Б. Альстрэнд, Дж. Лэмпел. – СПб : Питер, 2000. – 336 с. 14. Наливайко А. П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрямки розвитку : монографія / А. П. Наливайко. – К. : КНЕУ, 2001. – 227 с. 15. Шершньова З. Є. Стратегічне управління / З. Є. Шершньова, С. В. Оборська. – К. : КНЕУ, 1999. – 384 с. 16. Шершньова З. Є. Корпоративне управління як основа розвитку економіки / З. Є. Шершньова, А. Є. Черпак // Формування ринкової економіки. Спецвипуск, присвячений 100-річчю КНЕУ. – К. : КНЕУ, 2007. – С. 324–359. 17. Довгань Л. Є. Корпоративне управління: інституціональні аспекти : монографія / Л. Є. Довгань, І. П. Малик. – К. : ІБЦ Вид. "Політехніка", 2006. – 340 с. 18. Карлофф Б. Ділова стратегія : пер. з англ. / Б. Карлофф. – К. : Міноріка, 2004. – 239 с. 19. Поважний А. С. Трансформационные процессы корпоративного управления / А. С. Поважний. – Донецк : НАН Украины, 2001. – 290 с. 20. Саймон Г. А. Рациональность как процесс и как продукт мышления / Г. А. Саймон // THESIS. – 1993. – № 3. – С. 65–70. 21. Сохацька О. Формування нової парадигми корпоративного управління в глобальному середовищі / О. Сохацька // Вісн. ТДЕУ. – 2006. – № 3. – С. 24. 22. Тоффлер О. Адаптивна корпорація / О. Тоффлер // Новая постиндустриальная волна на Западе. – М. : Академия, 1999. – 453 с. 23. Васюткіна Н. В. Підхід до побудови ієрархічної структури потенціалу розвитку підприємства / Н. В. Васюткіна // Вісник ТНЕУ. – Тернопіль, 2014. – № 1. – С. 150–159.

Інформація про автора

Васюткіна Наталія Володимирівна – канд. екон. наук, доцент, докторант кафедри фінансів, обліку і аудиту Національного авіаційного університету (03058, Україна, м. Київ, пр. Космонавта Комарова, 1, e-mail: vasyutkina@ukr.net).